

kapat x

Referans

TÜRKİYE'NİN İŞ GAZETESİ

REFERANS | Yazdır

Yazdır

Anadolu Üniversitesi, 200 milyonluk geliriyle büyük şirketleri solluyor

06.05.2008 | Ceyda Çağlayan | Haber

Türkiye'nin birçok üniversitesi kaynak yetersizliğinden yakınırken, özel bir şirket gibi çalışan Anadolu Üniversitesi yıllık gelirinin yüzde 52'sini geliştirdiği projelerden kazanıyor.

Anadolu Üniversitesi uyguladığı "girişimci üniversite" modeli ile holdinglere taş çıkartıyor. Otomotivden seramiğe, havayolundan perakendeye kadar birçok sektörden şirkete projeler geliştiren, işbirliği anlaşmaları imzalayan üniversite 200 milyon YTL'lik yıllık geliri ve 5 bin çalışanı ile büyük şirketleri aratmıyor. Üniversite yıllık geliri ile ETİ'den sonra Eskişehir'in en büyük ikinci şirketi konumunda.

Birçok devlet üniversitesi bütçe ve kaynak yetersizliğinden şikayet ederken Anadolu Üniversitesi, yıllık gelirinin yüzde 52'sini geliştirdiği projelerden kazanıyor. Bu başarısı ona üniversiteler arasında kendi kaynaklarını yaratma bakımından Türkiye birinciliğini getirdi.

Uzun yıllar sanayi deneyimi bulunan ve TOBB'da sektör kurulu başkanlığı da yapmış olan Anadolu Üniversitesi Rektörü Fevzi Sürmeli, "Biz devlet üniversiteyiz. Kimse bizi 'oturun bunları yapın' diye zorlamıyor. Ama proje yaratıyoruz. Dünyada havaalanı işletme ruhsatı alan ilk ve tek üniversiteyiz" diyor. Sürmeli'nin en büyük iddiası üniversite-sanayi işbirliğinde bir numara olmak.

'Girişimci üniversite' modeli

Türkiye'de 50'nci kuruluş yılını kutlayan Anadolu Üniversitesi yarattığı özel sektör odaklı modelle batıdaki "girişimci üniversite" modelinin de Türkiye'deki en başarılı uygulayıcısı oldu. Devletin tahsis ettiği ödeneklerin yetersizliği karşısında gelir kaynaklarını çeşitlendirme arayışına giren üniversite ABD, İsviçre, Kanada ve İngiltere başta olmak üzere özellikle batının önde gelen üniversitelerinin uyguladığı proje odaklı sistemi örnek aldı. Proje odaklı üniversite-özel sektör işbirliği sayesinde örneğin sadece Harvard ve Columbia gibi üniversitelerin yıllık bütçesi 1 milyar doları geçiyor.

204 milyon YTL'lik üniversite bütçesinin sadece yüzde 48'inin devlet ödeneği, geri kalan yüzde 52'sinin kendi geliştirdikleri projelerden elde edildiğini söyleyen Anadolu Üniversitesi Rektörü Fevzi Sürmeli, "Bütçe büyüklüğünde üniversiteler arasında 9'uncu sıradayız. Ama kendi kaynaklarını yaratma bakımından birinciyiz. Kimi üniversitede bu oran sıfır" dedi. Anadolu Üniversitesi'ni sadece öğrencilere eğitim vermediğini, özel sektör ve kamu kuruluşlarına da hizmet üreten bir anlayışta olduğunu ifade eden Sürmeli, "Biz çalışan bir üniversiteyiz. Kaynaklarımızı da ürettiğimiz bu projeler oluşturuyor. Devlet üniversitesi olmamıza rağmen gitmediğimiz fuar, katılmadığımız tanıtım kalmadı" diye konuştu.

Sanayicinin ihtiyacını gözetiyoruz

Dünya akademik çevrelerinde son yapılan araştırmaya göre Anadolu Üniversitesi'nin 15 bin üniversite arasında bin 67'nci, ODTÜ ve Boğaziçi'nin ise 400'üncü sıralarda olduğunu ifade eden Sürmeli, Oxford, Cambridge gibi üniversitelerin bütçeleriyle karşılaştırıldığında bunun normal olduğunu söyledi. Türk üniversitelerinin dünyada ilk 500 içine girememesinin en büyük nedeninin zayıf mali yapıları olduğunu vurgulayan Sürmeli, "Bu nedenle Türk üniversiteleri kendilerine gelir getirici yeni kaynaklar yaratmak zorunda. Biz de bu doğrultuda sanayicinin, özel sektörün, hatta kamu kurumlarının ihtiyaçlarını gözeterek gelir yaratıcı projelere yoğunlaştık" dedi. Üniversitelerin yüz milyonlarca YTL'yi yöneten kurumlar olduğunu, bu nedenle tıpkı bir işletme mantığıyla yönetilmeleri gerektiğini ifade eden Sürmeli, reel sektörde nerede bir

açık, ihtiyaç hissediliyorsa bunu bir fırsat olarak algılayıp oraya yöneldiklerini belirtiyor.

Diğer yandan verdikleri hizmetlere sadece gelir gözüyle bakmadıklarını vurgulayan Sürmeli hayata geçirdikleri Yunus Emre Yeni Nesil Öğrenme Portalı ile isteyen herkesin üniversitenin uzaktan eğitim derslerine ücretsiz erişebildiğini söyledi. Sürmeli, bankacılık, dış ticaret, gümrük, ekonomi, muhasebe, çocuk gelişimi, işletme, kamu yönetimi gibi 149 dersin elektronik ortamdan erişilebilir hale getirildiğini, yakında ders sayısının 234'e çıkacağını söyledi.

Seramik şirketine ortak oldu

Rektör Fevzi Sürmeli'ye göre, üniversitelerin önündeki bürokratik engeller de istenildiği takdirde aşılabiliyor. Bunun son örneği ise, üniversiteye kaynak yaratmak üzere özel sektörle birlikte ortak kurdukları Anadolu Teknoloji Araştırma Şirketi. Hukuki olarak üniversitelerin şirket kurmasının yasak olduğunu ifade eden Sürmeli, "Şirket kuramıyorlar ancak ancak bağış kabul edebiliyorlar. Güzel bir projemiz vardı, özel şirketlere gidip anlattık. Eczacıbaşı, Kale Seramik, Kütahya Porselen ve Hitit Seramik bir şirket kurdular. Sonra herbiri hisselerinin yarısını üniversitemize bağışladı. Böylece kurduğumuz anonim şirkette üniversitenin yüzde 50, diğer şirketlerin de toplam yüzde 50 payı oldu" dedi. Şirketin seramik sektöründeki firmalara Ar-Ge ve danışmanlık hizmeti vereceğini belirten Sürmeli, sırada ise sanayiciler ve Eskişehir OSB ile mobilya ve moda yöneltik hayata geçirilecek yeni şirketlerin bulunduğu işaret etti.

Havaalanı ruhsatı dünyada tek

En büyük gelir kaynaklarından birini ise havacılık sektörüne yönelik geliştirdikleri projelerin oluşturduğunu söyleyen Sürmeli, dünyada havaalanı işletme ruhsatı alan ilk üniversite olduklarına işaret etti. Sürmeli, "Eskişehir'de 380 tane ticari işletmenin fabrikası var. Bu ihtiyacı görüp özel uçakla gelecek işadamlarına hizmet vermeye başladık" dedi. Brüksel Havayolları ile de bir anlaşma imzaladıklarını ifade eden Sürmeli, haftada bir gün Eskişehir'e sefer düzenleyen şirketle gidilen anlaşma sayesinde yıllık 100 bin YTL gelir yarattıklarını vurguladı. THY'nin de ücret karşılığında Eskişehir seferlerinde burayı kullandığını ifade eden Sürmeli, yakında Eskişehir seferlerine başlayacak Pegasus ile de anlaşma imzalamak üzere olduklarını söyledi. Bir diğer önemli gelir kaynaklarının da özel sektöre eleman yetiştirmek olduğunu ifade eden Sürmeli, bunların başında THY'ye verdikleri pilot yetiştirme hizmeti olduğunu belirtti. Sürmeli, yetiştirdikleri pilot başına 40 bin euro gelir elde ettiklerini vurguladı.

Ford ve Migros çalışanlarını eğitti

Teknolojik altyapıyı geliştirerek büyük şirketler ve KOBİ'lere online şirketiçi eğitim vermeye başladıklarını ifade eden Sürmeli, oluşturdukları özel programlarla Ford Otosan'ın 81 ildeki bayilerine, Migros'un da çeşitli kademelerdeki elemanlarına farklı konu başlıklarında eğitim verdiklerini söyledi. Belli maliyetle kurdukları teknolojik altyapıyı küçük değişiklikler yaparak sürekli gelir yaratan bir sisteme dönüştürdüklerini ifade eden Sürmeli, bu sayede Adalet, İçişleri ve Milli Eğitim bakanlıklarına da ücret karşılığında e-sertifika projeleri geliştirdiklerini söyledi. Sürmeli şimdi de KOSGEB ile işbirliğine giderek KOBİ'lere yönelik bir e-sertifika programı hazırladıklarını söyledi. Sürmeli, son olarak yurtdışında yaşayan ancak iyi Türkçe bilmeyen üçüncü kuşak Türklere yönelik e-sertifika programı başlattıklarını, bundan da önemli bir gelir elde edeceklerini vurguladı.

Öğrencilerin kurduğu şirketi 120 milyon dolara sattılar

Üniversite bütçelerinin milyar dolarları bulunduğu ABD, Kanada, İsviçre gibi ülkelerde üniversite gelirlerinin büyük kalemını özel sektöre üretilen projeler oluşturuyor. Örneğin Siemens, Motorola, Lafarge, Nestle, L'Oreal ve Roche gibi dünya devlerine proje üreten İsviçre'deki Lozan Federal Teknoloji Enstitüsü (EPFL) bünyesinde öğrencilerin kurduğu ve obezite hastalarına yönelik mide kelepçesi üreten şirket özel sektöre 120 milyon dolara satıldı. Öğrencilerin laboratuvarında geliştirdiği ilk bilgisayar mouse'nu da Logitech firması ile işbirliğine giderek piyasaya süren üniversite, 500 milyon adet satarak milyonlarca dolar gelir elde etmişti.